

Dosarul nr.3ra-839/22
2-21079310-01-3ra-15082022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: A.Paniș)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: Gh.Mîra, A.Bostan, Gr.Dașchevici)

DECIZIE

2 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu
Aliona Miron

examinând recursul depus de Igor Iachimov,
în cauza de contencios administrativ, la acțiunea depusă de Igor Iachimov
împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind anularea actelor
administrative individuale defavorabile, obligarea emiterii actului administrativ
individual favorabil, de stabilire a pensiei pentru vechime în muncă și repararea
prejudiciului moral,
împotriva deciziei din 17 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La data de 27 mai 2021 Igor Iachimov a depus cerere de chemare în
judecată în ordinea contenciosului administrativ împotriva Casei Naționale de
Asigurări Sociale privind anularea actelor administrative individuale
defavorabile, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil, de
stabilire a pensiei pentru vechime în muncă și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la data de 9 martie 2021 a
depus în adresa Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Briceni cerere privind
stabilirea pensiei pentru vechimea în muncă, în acest sens fiind prezentat
certificatul nr. 1887 a Ministerului Afacerilor Interne din 26 februarie 2021,
care confirmă o vechime totală de 27 ani 04 luni și 03 zile.

Prin decizia nr. 04/2021/18184 din 6 aprilie 2021 a Casei Naționale de
Asigurări Sociale oficiul teritorial Briceni, i-a fost refuzat reclamantului în
admiterea cererii de stabilirea a pensiei, pe motiv că stagiul total confirmat a
fost de 23 ani 7 luni și 02 zile, or, activitatea în cadrul subdiviziunilor de pază,
escortă și deținere a persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de detenție
provizorie în care a activat reclamantul nu se raportează la prevederile pct. 8 lit.

d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de aplicare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și sistemului penitenciar nr.78 din 21 februarie 1994.

În opinia sa, răspunsul în cauză este unul ilegal și neîntemeiat, care contravine pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994, motiv pentru care la data de 21 aprilie 2021 a depus în adresa organului ierarhic superior – Casa Națională de Asigurări Sociale cerere prealabilă, solicitând recunoașterea certificatului eliberat de Ministerul Afacerilor Interne, precum și stagiul complet oferit în acesta.

Or, vechimea în muncă a reclamantului necesară pentru stabilirea pensiei în baza Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, a fost confirmată prin certificatul nr. 1887 din 26 februarie 2021 a Ministerului Afacerilor Interne, fiind de 27 ani 04 luni 03 zile.

În asemenea mod, dreptul reclamantului de solicitare a stabilirii vechimii în muncă, este recunoscut de Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, din care rezultă că pentru calcularea vechimii în muncă cu înlesniri, persoana trebuie să întrunească două condiții, și anume: instituția în care persoana execută serviciul să fie o subdiviziune indicată în pct. 8 a Hotărârii Guvernului nr. 78/94 și să-și exercite serviciul nemijlocit în închisori, izolatoare de urmărire penală (izolatoare de detenție provizorie) și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici.

Astfel, pct. 8 din Hotărârea Guvernului nr. 78/94 prevede expres că persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne cad sub incidența prevederilor vizate, nefiind limitat cercul de subiecți doar la persoanele angajate în cadrul sistemului penitenciar, or, izolatoarele de detenție provizorie sunt formate în comisariatele de poliție și asigură paza persoanelor deținute în izolatorul de detenție provizorie destinat și pentru efectuarea acțiunilor de urmărire penală.

Așa cum rezultă din certificatul din 26 februarie 2021 eliberat de Inspectoratul de Poliție Edineț, în perioada 22 august 2003 – 22 octombrie 2004, 4 august 2006 – 16 mai 2008 reclamantul Igor Iachimov a activat în cadrul Izolatorului de Detenție Provizorie al CPR Briceni, care este entitate destinată pentru deținerea persoanelor și care cade sub incidența reglementărilor pct. 8 al Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994.

Respectiv, din certificatul din 26 februarie 2021 eliberat de Inspectoratul de Poliție Edineț, rezultă că vechimea în muncă pentru perioada 01 august 1998 – 01 iunie 1999, 22 august 2003 – 22 octombrie 2004, 04 august 2006 – 16 mai 2008, în care Igor Iachimov a activat în cadrul Izolatorului de Detenție

Provizorie al CPR Briceni a fost calculată de către Inspectoratul de Poliție Edineț în temeiul hotărârii Guvernului nr.78/21.02.1994 și a ordinului MAI nr.96 din 20 martie 2018.

Ca urmare a calculării vechimii în muncă, la data de 19 februarie 2021 Inspectoratul General al Poliției a emis ordinul nr. 81ef, prin care a fost încetat raportul de serviciu al reclamantului, funcționar public cu statut special, conform art. 38 alin. (1) lit. c) după acumularea vechimii în muncă ce permite dreptul la pensie.

Cu toate acestea, prin decizia nr. I-866/21 din 12 mai 2021 cu privire la examinarea cererii prealabile, Casa Națională de Asigurări Sociale i-a comunicat reclamantului despre lipsa întrunirii condițiilor de stabilire a pensiei pentru vechime în serviciu, motiv pentru care a fost depusă prezenta acțiune în contencios administrativ.

Igor Iachimov a solicitat anularea deciziei nr. 04/2021/18184 din 6 aprilie 2021 a Casei Naționale de Asigurări Sociale oficiul Briceni și a răspunsului nr. I-866/21 din 12 mai 2021 a Casei Naționale de Asigurări Sociale; obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale de a emite actul administrativ individual favorabil privind stabilirea pensiei pentru vechime în muncă în baza certificatului eliberat de Inspectoratul de Poliție Edineț din 26 februarie 2021; repararea prejudiciului moral în sumă de 100 000 lei și încasarea cheltuielilor de judecată suportate pe marginea prezentului litigiu.

Prin hotărârea din 3 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, acțiunea în contencios administrativ depusă de Igor Iachimov a fost admisă parțial, fiind anulată ca ilegală decizia nr.04/2021/18184 din 6 aprilie 2021 a Casei Naționale de Asigurări Sociale oficiul teritorial Briceni și decizia nr. I-866/21 din 12 mai 2021 a Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la examinarea cererii prealabile. A fost obligată Casa Națională de Asigurări Sociale de a emite actul administrativ individual favorabil, prin care să-i stabilească și să-i achite lui Igor Iachimov pensia pentru vechime în muncă în baza certificatului eliberat de Inspectoratul de Poliție Edineț nr.34/35-1887 din 26 februarie 2021. A fost încasat din contul Casei Naționale de Asigurări Sociale în beneficiul lui Igor Iachimov, suma de 3000 (trei mii) lei cu titlu de cheltuieli suportate pentru asistență juridică. În rest, pretențiile reclamantului au fost respinse ca neîntemeiate.

Nefiind de acord cu hotărârea din 3 septembrie 2021, la data de 10 septembrie 2021, în cadrul termenului de atac instituit de art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, Casa Națională de Asigurări Sociale a contestat-o cu apel, care la data de 24 decembrie 2021, în cadrul termenului de atac instituit de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, a fost completat cu motivare, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei hotărâri noi, prin care acțiunea înaintată să fie respinsă.

Prin decizia din 17 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, a fost casată integral hotărârea din 3 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și a fost emisă o nouă decizie, de respingere ca neîntemeiată a acțiunii înaintate de Igor Iachimov.

Invocând ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel, la data de 7 iunie 2022, Igor Iachimov a contestat-o cu recurs preliminar, care ulterior la data de 12 august 2022 a fost completat cu motivare, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel ce constituie obiectul prezentului recurs cu menținerea hotărârii instanței de fond, prin care acțiunea a fost admisă parțial.

În motivarea recursului s-au indicat motivele de drept și de fapt invocate în acțiunea de contencios administrativ și a referinței pe marginea motivării apelului anexate la dosar, suplimentar invocându-se că decizia instanței de apel a fost adoptată cu încălcarea normelor de drept material, și anume instanța de apel a interpretat în mod eronat legea, fapt care constituie temei de casare a deciziei judecătorești, or, instanța de apel în mod eronat a interpretat prevederile pct. 8 al Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 78 din 21 februarie 1994, pe când instanța de fond a adoptat o hotărâre legală și întemeiată.

Ca urmare, la examinarea cauzei, Curtea de Apel Chișinău a examinat superficial circumstanțele cauzei, a dat o calificare greșită raportului material litigios, a soluționat greșit conflictul dintre normele cuprinse în diferite acte normative și neîntemeiat a interpretat legea și analogia ei. Totodată, instanța de apel nu a luat în considerație probele și argumentele prezentate de recurentul-intimat, s-a eschivat de la exercitarea obligației impusă prin lege, de îndeplinire a actului de justiție, nu a intrat în esența litigiului și nu a apreciat toate circumstanțele și probele existente ale cauzei, pronunțând hotărâre neîntemeiată de respingere ca neîntemeiată a acțiunii.

Colegiul notează că în scopul asigurării unui proces echitabil în ordine de recurs, într-un termen rezonabil, la data de 17 august 2022 a remis intimatului Casa Națională de Asigurări Sociale copia recursului, creându-i astfel condiții egale de a cunoaște modul de derulare a procesului în recurs, cât și i-a acordat posibilitatea de a interveni cu concluzii scrise.

Prin referința formulată în data de 12 septembrie 2022, Casa Națională de Asigurări Sociale a solicitat respingerea recursului cu menținerea deciziei din 17 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că decizia instanței de apel a fost adoptată la data de 17 mai 2022 (f.d.118). Dispozitivul deciziei a fost notificat recurentului Igor Iachimov în data de 18 mai 2022 (f.d.128), iar decizia motivată în data de 15 iulie 2022 (f.d.129,verso).

Astfel, atât recursul preliminar depus la data de 7 iunie 2022 (f.d.130), cât și motivarea acestuia prezentată la data de 12 august 2022 (f.d.140) sunt în termen.

Prin încheierea din 12 octombrie 2022 a Curții Supreme de Justiție recursul depus de Igor Iachimov a fost numit pentru examinare în complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 247 din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată. În speță, Colegiul nu consideră oportun de a cita participanții la proces și reprezentanții acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece criticile recurentului au fost expuse cu suficientă claritate, iar autoritatea publică intimată a formulat referință în care și-a expus poziția în privința temeiniciei recursului.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel și de a emite o nouă decizie, de menținere a hotărârii primei instanțe.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție casează integral decizia instanței de apel și emite o nouă decizie.

Totodată, conform art. 22 alin. (1) din Codul administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sînt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Iar potrivit art. 194 alin. (2) din același cod, în procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

În temeiul art. 244 alin. (2) în coroborare cu art. 231 alin. (2) din Codul administrativ, pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap.III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva. Pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

La rîndul său, în corespundere cu art. 219 alin. (1) – (3) din Codul administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de 5 judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces.

Din actele și lucrările dosarului prezentate și necontestate de părți, dar și determinate de instanțele de judecată în fazele procesuale anterioare se atestă că recurentul – reclamant Igor Iachimov începând cu 1 octombrie 1995 până la 1

martie 2021 a activat în cadrul subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne (f.d.19-20).

La fel s-a constatat că, prin ordinul nr. 81ef din 19 februarie 2021 al Inspectoratului General al Poliției „Cu privire la procedurile de personal în privința angajaților Inspectoratului General al Poliției și subdiviziunilor subordonate acestuia” a fost încetat de la 1 martie 2021 raportul de serviciu al funcționarului public cu statut special Igor Iachimov, în corespundere cu art. 38 alin. (1) lit. c) după acumularea vechimii în muncă ce permite dreptul la pensie (f.d.18).

În temeiul ordinului Ministerului Afacerilor Interne nr. 96 din 20 martie 2018 cu privire la recunoașterea unor înlesniri pentru stabilirea pensiei anumitor categorii de funcționari publici cu statut special și militari din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, Direcția de Poliție a municipiului Chișinău a efectuat calcularea vechimii în muncă a reclamantului Igor Iachimov, cu înlesniri (1:2) pentru perioada de: 1 august 1998 – 1 iunie 1999, deținând funcția de Polițist al secției pază a arestului și escortă al CPR Briceni; 22 august 2003 – 22 octombrie 2004, deținând funcția de Șef al izolatorului de detenție provizorie al CPR Briceni; 4 august 2006 – 16 mai 2008 deținând funcția de Șef al izolatorului de detenție provizorie al CPR Briceni și perioadele de activitate 14 noiembrie 1997 – 1 august 1998, 1 iunie 1999 – 28 iunie 2001 în cadrul punctului Poliției de Frontieră Grimăncăuți al Comisariatului de Poliție al sectorului Briceni, cu includerea înlesnirilor o lună și jumătate vechime în muncă pentru o lună de serviciu (1:1,5), eliberând în acest sens certificatul nr.34/35-1887 din 26 februarie 2021.

Respectiv, potrivit certificatului nr.34/35-1887 din 26 februarie 2021 a Inspectoratului de Poliție Edineț „Cu privire la calcularea vechimii în serviciu pentru stabilirea pensiei – împlinirea vechimii în muncă ce permite dreptul la pensie”, vechimea calendaristică a lui Igor Iachimov în serviciu în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, pentru fixarea pensiei ce permite dreptul la pensie la data concedierii 1 martie 2021, a constituit 27 ani 04 luni 03 zile (f.d.19-20).

Tot actele cauzei atestă că la data de 9 martie 2021, Igor Iachimov cu actele necesare a depus în temeiul art. 49 alin. (1) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Briceni cerere privind stabilirea pensiei pentru vechimea în muncă în baza certificatului eliberat de Inspectoratul de Poliție Edineț nr.34/35-1887 din 26 februarie 2021.

Prin decizia nr.04/2021/18184 din 6 aprilie 2021 a Casei Naționale de Asigurări Sociale oficiul teritorial Briceni, a fost respinsă cererea reclamantului privind stabilirea pensiei pentru vechime în muncă, pe motiv că ultimul nu a confirmat vechimea în muncă necesară de 25 ani (f.d.14).

Din considerentul că după cum a fost invocat în acțiune, răspunsul în cauză este unul ilegal și neîntemeiat, care contravine pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994, la data de 21 aprilie 2021 Igor Iachimov a depus în adresa organului ierarhic superior – Casa Națională de

Asigurări Sociale cerere prealabilă, solicitând recunoașterea certificatului eliberat de Ministerul Afacerilor Interne, precum și stagiul complet oferit în acesta (f.d.15-16).

Prin decizia nr. I-866/21 din 12 mai 2021 cu privire la examinarea cererii prealabile, Casa Națională de Asigurări Sociale i-a comunicat lui Igor Iachimov despre lipsa întrunirii condițiilor de stabilire a pensiei pentru vechime în serviciu (f.d.13).

Considerând că prin decizia nr. 04/2021/18184 din 6 aprilie 2021 a Casei Naționale de Asigurări Sociale oficiul Briceni și a răspunsului nr. I-866/21 din 12 mai 2021 a Casei Naționale de Asigurări Sociale îi este lezat dreptul la proprietate consfințit în art. 1 din Protocolul nr. 1, art. 46 din Constituția Republicii Moldova, precum și dreptul la asistență și protecție socială garantat de art. 47 al Constituției RM, reclamantul Igor Iachimov s-a adresat instanței de judecată cu prezenta cerere de apărare a drepturilor pretins încălcate, solicitând anularea deciziei nr. 04/2021/18184 din 6 aprilie 2021 a Casei Naționale de Asigurări Sociale oficiul Briceni și a răspunsului nr. I-866/21 din 12 mai 2021 a Casei Naționale de Asigurări Sociale cu obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale de a emite actul administrativ individual favorabil privind stabilirea pensiei pentru vechime în muncă în baza certificatului eliberat de Inspectoratul de Poliție Edineț din 26 februarie 2021; repararea prejudiciului moral în sumă de 100 000 lei și încasarea cheltuielilor de judecată suportate pe marginea prezentului litigiu (f.d.3-12).

Fiind investită cu examinarea cauzei în fond, prima instanță având ca obiect anularea actelor administrative individuale defavorabile, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil, de stabilire a pensiei pentru vechime în muncă și repararea prejudiciului moral, s-a pronunțat în favoarea temeiniciei acțiunii, pe care a admis-o parțial (f.d.60-78).

Judecând apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, instanța de apel prin decizia din 17 mai 2022 a conchis asupra temeiniciei acestuia, motiv pentru care l-a admis, a casat hotărârea primei instanțe și a pronunțat o decizie nouă, de respingere a acțiunii.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că Inspectoratul de Poliție Edineț eliberând certificatul nr. 34/35-1887 din 26 februarie 2021, nu a calculat corect vechimea în serviciu a reclamantului, invocând că perioadele de activitate 14.11.1997 – 1.08.1998 și 1.06.1999 – 28.06.2001, în cadrul Punctului Poliției de Frontieră Grimăncăuți al Comisariatului de Poliție al sectorului Briceni nu urmau a fi calculate cu înlesniri (1:1,5), deoarece Igor Iachimov în perioada 14.11.1997 – 1.08.1998 a activat în funcție de polițist al Secției de poliție de frontieră al Comisariatului de Poliție Briceni, iar în perioada 1.06.1999 – 28.06.2001 în funcție de inspector controlor al punctului Poliției de Frontieră Grimăncăuți al Comisariatului de Poliție al sectorului Briceni. Deci, aceste perioade urmau a fi calculate 1:1.

La fel, Inspectoratul de Poliție Edineț la întocmirea certificatului sus enunțat, nu a ținut cont de faptul că Igor Iachimov nu a activat în cadrul Poliției de Frontieră în perioada respectivă, întrucât aceasta a fost formată la data de 1 iulie 2012, în urma reorganizării Serviciului Grăniceri, transmis în subordinea

Ministerului Afacerilor Interne, și este succesorul misiunii, funcțiilor, atribuțiilor, drepturilor și obligațiilor Serviciului Grăniceri (art. 60 alin. (2) al Legii nr. 283/2011 cu privire la Poliția de Frontieră).

Totodată, Curtea de Apel Chișinău a constatat că perioadele de activitate a reclamantului/recurent în cadrul Izolatorului de Detenție Provizorie al CPR Briceni (1 august 1998 – 1 iunie 1999; 22 august 2003 – 22 octombrie 2004 și 4 august 2006 – 16 mai 2008) nu pot fi raportate la prevederile pct. 8 lit. d) al Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994, iar pentru perioada de activitate în cadrul CPS Edineț 30.08.2001 – 15.10.2002, luate în calculul vechimii în serviciu cu 1:1, lipsește confirmarea prin ordinul IPJ nr. 94 ef din 30.08.2001. Plus la aceasta, perioada de activitate a reclamantului calculată de către Inspectoratul de Poliție Edineț de la 26.11.2010 – 17.03.2011 în funcție de inspector operativ de serviciu al Unității de Gardă a Secției organizare, analiză și control a CPR Briceni urmează a fi exclusă, deoarece ordinul MAI nr. 365ef din 26.11.2010 a fost anulat prin ordinul nr. 85ef din 17.03.2011 și considerat fără valoare legală.

Din cele expuse, Curtea de Apel Chișinău a constatat că vechimea în serviciu confirmată de Igor Iachimov a fost de 21 ani 10 luni 20 zile, necesar fiind de 25 ani, motiv pentru care a admis apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, a casat integral hotărârea din 3 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și a emis o nouă decizie, de respingere ca neîntemeiată a acțiunii (f.d.119-127).

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție analizând materialele dosarului în coraport cu normele juridice ce guvernează raportul juridic litigios, ajunge la concluzia că soluția dată de către instanța de apel contravine circumstanțelor cauzei, pe când concluzia primei instanțe despre necesitatea admiterii parțiale a acțiunii este justă, ea având la bază cumulul dovezilor administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, cărora le-a fost dată aprecierea juridică cuvenită.

În conformitate cu art. 48 din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nr. 1544 din 23 iunie 1993, pensiile militarilor în termen, ale militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, ale persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, ale funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, ale ofițerilor de protecție și colaboratorilor organelor securității statului, Centrului Național Anticorupție și ale membrilor familiilor acestora se stabilesc de către Casa Națională de Asigurări Sociale, în modul stabilit de Guvern.

În corespundere cu art. 40 din Legea privind sistemul public de pensii nr. 156 din 14 octombrie 1998, decizia privind stabilirea dreptului la pensie sau respingerea cererii de pensionare, privind reținerile din pensie sau încasarea sumelor plătite în plus poate fi contestată la Casa Națională de Asigurări Sociale. În caz de dezacord cu decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale, aceasta poate fi atacată în instanța de contencios administrativ competentă.

În sensul normelor de drept citate, având în vedere particularitățile litigiului în cauză, reieșind din conținutul și efectele actelor contestate în raport cu partea reclamantă, precum și calitatea pe care o întrunește autoritatea emitentă, instanța de recurs consideră că Igor Iachimov este îndreptățit să inițieze acțiunea de contencios administrativ în cauză, în limita pretențiilor invocate.

Cu referire la fondul cauzei, Colegiul reține că potrivit art. 2 alin. (1) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri care au dreptul la pensie li se stabilește pensie după eliberare din serviciu.

Potrivit art. 13 lit. a) al Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, dreptul la pensie pentru vechime în serviciu îl au militarii care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne care la 1 iulie 2011 au o vechime în serviciu de cel puțin 20 de ani și 6 luni. În fiecare an ulterior, vechimea în serviciu se majorează, până la atingerea vechimii în serviciu de 25 de ani, corespunzător: de la 1 iunie 2011 - 20 ani 6 luni; 2012 - 21 ani; 2013 - 21 ani 6 luni; 2014 - 22 ani; 2015 - 22 ani 6 luni; 2016 - 23 ani; 2017 - 23 ani 6 luni; 2018 - 24 ani; 2019 - 24 ani 6 luni; 2020 - 25 ani.

Totodată, conform prevederilor art. 14 lit. a) din Legea nr. 1544 din 23 iunie 1993 privind asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, militarilor, mărimea pensiilor pentru vechime în muncă se stabilește în următoarele proporții: pentru militarii care au îndeplinit serviciul prin contract, pentru persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și pentru funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri care au o vechime în serviciu stabilită la art. 13 lit. a) - 50 procente din suma soldei, iar pentru cei pensionați pentru limită de vârstă sau din motive de boală - 55 procente din suma soldei; pentru fiecare an complet de vechime în serviciu peste vechimea stabilită la art. 13 lit. a) - 3 procente din sumele respective ale soldei, dar în total nu mai mult de 75 procente din aceste sume.

În acord cu articolul 18 lit. c) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei în conformitate cu art. 13 lit. a) militarilor care îndeplinesc serviciu prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, al cărui mod este prevăzut de Guvern, se ia în calcul timpul de îndeplinire a serviciului în condiții deosebite - în condițiile

avantajoase respective inclusiv în condițiile stabilite de legislație pînă la intrarea în vigoare a prezentei legi.

La rîndul său, conform art. 33 alin. (2) din Legea nr. 1036 din 17 decembrie 1996 cu privire la sistemul penitenciar (în vigoare pînă la 21 martie 2008), vechimea în muncă în vederea acordării pensiei colaboratorilor sistemului penitenciar se calculează cu următoarele înlesniri: o zi de serviciu în instituții penitenciare de tip închis, izolatoare de urmărire penală și în instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici, precum și la lucrări în subteran, se consideră ca 2 zile de serviciu.

Iar în corespundere cu art. 53 lit. a) din Legea cu privire la sistemul administrației penitenciare nr. 300 din 21 decembrie 2017 (în vigoare la acel moment), la stabilirea pensiei, funcționarilor publici cu statut special li se calculează vechimea în serviciu ținîndu-se cont de următoarele înlesniri: o zi de serviciu în instituțiile penitenciare de tip închis, în casele de arest și în instituțiile penitenciare destinate deținerii și tratării bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici, precum și la lucrări în subteran, se consideră ca 2 zile de vechime în serviciu.

Relevante la caz sunt și prevederile punctului 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare care prevede că, la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, corpului de ofițeri și subofițeri ai Poliției de Frontieră, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și a funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, se acordă următoarele înlesniri: două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu: în instituții penitenciare de tip închis, izolatoarele de urmărire penală, casele de arest și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici, precum și la lucrări de subteran.

Din esența normelor de drept enunțate rezultă, că pentru calcularea vechimii în muncă cu înlesnirile solicitate este necesar ca persoana să întrunească două condiții, și anume: instituția în care persoana execută serviciul să fie o subdiviziune indicată în pct.8 a Hotărârii Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994 și să-și exercite serviciul nemijlocit în închisori, izolatoare de urmărire penală (izolatoare de detenție provizorie) și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici.

Sub acest aspect și raportând normele legal enunțate la circumstanțele litigiului dedus judecății, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că prima instanță corect a concluzionat despre temeinicia cerințelor reclamantului privind anularea deciziei nr.04/2021/18184 din 6 aprilie 2021 a Casei Naționale de Asigurări Sociale oficiul teritorial Briceni și a deciziei nr. I-866/21 din 12 mai 2021 a Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la examinarea cererii

prealabile, or, activitatea reclamantului în perioadele: 1 august 1998 – 1 iunie 1999, în funcția de Polițist al secției pază a arestului și escortă al CPR Briceni; 22 august 2003 – 22 octombrie 2004, în funcția de Șef al izolatorului de detenție provizorie al CPR Briceni și 4 august 2006 – 16 mai 2008, în funcția de Șef al izolatorului de detenție provizorie al CPR Briceni se circumscriu prevederilor art. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994.

Aceasta deoarece sarcinile de bază prioritare ale funcțiilor enunțate rezidă în predarea și primirea persoanelor escortate; asigurarea respectării regulilor și regimului de către persoanele escortate; curmarea acțiunilor periculoase sau interzise ale persoanelor reținute și arestate.

În acest sens, urmează a fi respinse argumentele Casei Naționale de Asigurări Sociale, preluate greșit de către Curtea de Apel Chișinău precum că Inspectoratul de Poliție Edineț eliberând certificatul nr. 34/35-1887 din 26 februarie 2021, nu a calculat corect vechimea în serviciu a reclamantului, deoarece perioadele de activitate a reclamantului/recurent în cadrul Izolatorului de Detenție Provizorie al CPR Briceni (1 august 1998 – 1 iunie 1999; 22 august 2003 – 22 octombrie 2004 și 4 august 2006 – 16 mai 2008) nu pot fi raportate la prevederile pct. 8 lit. d) al Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994. Or, cele invocate contravin prevederilor art. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994, deoarece colaboratorii care efectuează serviciul de pază, escortare și deținerea persoanelor reținute și arestate în izolatorul de urmărire penală, în prezent au dreptul la calcularea vechimii în muncă cu avantaje, cu calcularea a două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu.

Astfel, penitenciarele de tip închis, izolatoarele de urmărire penală (izolatoare de detenție provizorie) și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici sunt entitățile care cad sub incidența reglementărilor de la pct. 8 al Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994, art. 33 alin. (2) din Legea nr. 1036 din 17 decembrie 1996 cu privire la sistemul penitenciar și art. 53 lit. a) din Legea cu privire la sistemul administrației penitenciare nr. 300 din 21 decembrie 2017, normele legale urmând a fi aplicate corespunzător.

Circumstanțele enunțate derivă și din Avizul consultativ al Plenului Curții Supreme de Justiție din 29 septembrie 2014, care statuează expres că, penitenciarele de tip închis, izolatoarele de urmărire penală (izolatoare de detenție provizorie) și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici sunt entități care cad sub incidența reglementărilor de la pct. 8 al Hotărârii Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994.

Respectiv, poziția expusă de Casa Națională de Asigurări Sociale oficiul teritorial Briceni în decizia nr.04/2021/18184 din 6 aprilie 2021 și de Casa Națională de Asigurări Sociale în decizia nr. I-866/21 din 12 mai 2021 cu privire la examinarea cererii prealabile, contravine prevederilor legislației în vigoare, iar argumentele invocate în actele administrative contestate, au un caracter nefondat și derivă din interpretarea subiectivă și defectuoasă a normelor de drept.

În susținerea opiniei enunțate, instanța de recurs reține că sistemul penitenciar este subordonat Ministerului Justiției, iar instituțiile penitenciare

sunt subordonate entității din cadrul respectivei autorități publice centrale de specialitate nu anihilează dreptul de a beneficia de avantajele prevăzute în Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994, persoanelor care deși fac parte din instituții distincte, realmente își îndeplinesc serviciul în cadrul instituțiilor penitenciare și execută atribuții specifice în acest sens or, o altă abordare este susceptibilă să discrimineze angajații organelor afacerilor interne în raport cu angajații sistemului penitenciar.

Referitor la argumentele organului de asigurări sociale precum că perioada de activitate a reclamantului calculată de către Inspectoratul de Poliție Edineț de la 26 noiembrie 2010 – 17 martie 2011 în funcție de inspector operativ de serviciu al Unității de Gardă a Secției organizare, analiză și control a CPR Briceni urmează a fi exclusă, deoarece ordinul MAI nr. 365ef din 26 noiembrie 2010 a fost anulat prin ordinul nr. 85ef din 17 martie 2011 și considerat fără valoare legală, acestea sunt neîntemeiate și urmează a fi respinse, din considerentele ce urmează.

Prin ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 107ef din 29 aprilie 2010, reclamantul Igor Iachimov a fost sancționat disciplinar cu concedierea din cadrul organelor afacerilor interne în baza art. 86 alin. (1) lit. h) din Codul muncii și art. 21 alin. (7) din Legea cu privire la poliție pentru absența de la serviciu fără motive întemeiate mai mult de patru ore.

La data de 12 iulie 2010 Igor Iachimov a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Afacerilor Interne cu privire la contestarea actului administrativ, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru lipsa forțată de la serviciu, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată, iar prin hotărârea din 15 noiembrie 2010 a Curții de Apel Chișinău cererea de chemare în judecată a fost repusă în termen și admisă parțial. A fost anulat ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 107ef din 29 aprilie 2010 în partea sancționării reclamantului Igor Iachimov cu concedierea din cadrul organelor afacerilor interne, în baza art. 86 alin. (1) lit. h) din Codul muncii, art. 21 alin. (7) din Legea cu privire la poliție, pentru absență de la serviciu fără motive întemeiate mai mult de patru ore. A fost restabilit Igor Iachimov în funcția de inspector operativ de serviciu al unității de gardă al secției organizare, analiză și control al Comisariatului raional de poliție Briceni.

Prin ordinul nr. 365ef din 26 noiembrie 2010 a Ministerului Afacerilor Interne, în scopul executării hotărârii din 15 noiembrie 2010 a Curții de Apel Chișinău, Igor Iachimov a fost restabilit în funcția de inspector operativ de serviciu al unității de gardă al secției organizare, analiză și control al Comisariatului raional de poliție Briceni (f.d.24, dosar administrativ).

Ulterior, prin decizia din 16 februarie 2011 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul depus de către Ministerul Afacerilor Interne. A fost casată hotărârea din 15 noiembrie 2010 a Curții de Apel Chișinău și a fost emisă o nouă hotărâre prin care a fost respinsă cererea lui Igor Iachimov cu privire la repunerea cererii de chemare în judecată în termen. A fost respinsă acțiunea lui Igor Iachimov ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție.

Ca urmare a emiterii deciziei din 16 februarie 2011 a Curții Supreme de Justiție, ordinul nr. 365ef din 26 noiembrie 2010 a Ministerului Afacerilor

Interne, de restabilire a reclamantului-recurent în funcția de inspector operativ de serviciu al unității de gardă al secției organizare, analiză și control al Comisariatului raional de poliție Briceni a fost anulat prin ordinul nr. 85ef din 17 martie 2011 a Ministerului Afacerilor Interne (f.d.25, dosar administrativ).

Aici, Colegiul reține că deși ordinul MAI nr. 365ef din 26 noiembrie 2010 a fost anulat prin ordinul MAI nr. 85ef din 17 martie 2011, aceste circumstanțe nu pot constitui drept temei pentru considerarea ordinului MAI nr. 365ef din 26 noiembrie 2010 fără valoare juridică după cum a constatat intimata în decizia nr. I-866/21 din 12 mai 2021 cu privire la examinarea cererii prealabile, or, ordinul MAI nr. 365ef din 26 noiembrie 2010 a fost emis în perioada când hotărârea din 15 noiembrie 2010 a Curții de Apel Chișinău își producea efectele, ceea ce denotă că reclamantul Igor Iachimov în perioada 26 noiembrie 2010 (data restabilirii în funcție) – 17 martie 2011 (data anulării ordinului de restabilire în funcție) a îndeplinit activ serviciu, din care considerent pentru perioada respectivă, are dreptul la calcularea vechimii în muncă (1:1), după cum corect a fost indicat în certificatul nr.34/35-1887 din 26 februarie 2021 a Inspectoratului de Poliție Edineț „Cu privire la calcularea vechimii în serviciu pentru stabilirea pensiei – împlinirea vechimii în muncă ce permite dreptul la pensie”.

Neîntemeiate sunt și argumentele intimatei Casa Națională de Asigurări Sociale preluate greșit de Curtea de Apel Chișinău precum că Inspectoratul de Poliție Edineț eliberând certificatul nr. 34/35-1887 din 26 februarie 2021, nu a calculat corect vechimea în serviciu a reclamantului, deoarece perioadele de activitate 14.11.1997 – 1.08.1998 și 1.06.1999 – 28.06.2001, în cadrul Punctului Poliției de Frontieră Grimăncăuți al Comisariatului de Poliție al sectorului Briceni nu urmau a fi calculate cu înlesniri (1:1,5), deoarece Igor Iachimov în perioada 14.11.1997 – 1.08.1998 a activat în funcție de polițist al Secției de poliție de frontieră al Comisariatului de Poliție Briceni, iar în perioada 1.06.1999-28.06.2001 în funcție de inspector controlor al punctului Poliției de Frontieră Grimăncăuți al Comisariatului de Poliție al sectorului Briceni. Deci, aceste perioade urmau a fi calculate 1:1.

Or, potrivit pct. 8 lit. c) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și sistemului penitenciar (în vigoare la data depunerii cererii privind stabilirea pensiei pentru vechimea în muncă), la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor, afacerilor interne corpului de ofițeri și subofițeri ai Poliției de Frontieră, se acordă următoarele înlesniri: o lună și jumătate vechime în muncă pentru o lună de serviciu: în funcții de ofițeri și plutonieri, inclusiv cele deținute de femei, în subdiviziunile cu destinație specială ale Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova, Departamentului Trupelor de Grăniceri, Poliției de Frontieră, Ministerului Afacerilor Interne și Serviciului de Protecție și Pază de Stat - în condiții stabilite, respectiv, de Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova, Departamentul Trupelor de Grăniceri,

Departamentul Poliției de Frontieră, Ministerul Afacerilor Interne și Serviciul de Protecție și Pază de Stat.

Deci, perioadele de activitate ale reclamantului: 14.11.1997 – 1.08.1998 și 1.06.1999 – 28.06.2001, în cadrul Punctului Poliției de Frontieră Grimăncăuți al Comisariatului de Poliție al sectorului Briceni corect au fost calculate cu înlesniri (1:1,5).

Mai mult ca atât, potrivit pct. 8 lit. c) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și sistemului penitenciar (în vigoare la momentul îndeplinirii de reclamant a serviciului în cadrul Punctului Poliției de Frontieră Grimăncăuți al Comisariatului de Poliție al sectorului Briceni), la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor, afacerilor interne corpului de ofițeri și subofițeri ai Poliției de Frontieră, se acordă următoarele înlesniri: o lună și jumătate vechime în muncă pentru o lună de serviciu: în funcții de ofițeri și plutonieri, inclusiv cele deținute de femei, în subdiviziunile cu destinație specială ale Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova, Departamentului Trupelor de Grăniceri., Ministerului Afacerilor Interne și Serviciului de Protecție și Pază de Stat - în condiții stabilite, respectiv, de Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova, Departamentul Trupelor de Grăniceri, Ministerul Afacerilor Interne și Serviciul de Protecție și Pază de Stat.

Iar potrivit art. 60 alin. (2) din Legea cu privire la Poliția de Frontieră, Serviciul Grăniceri se reorganizează în Poliția de Frontieră și se transmite în subordinea Ministerului Afacerilor Interne. Poliția de Frontieră este succesorul misiunii, funcțiilor, atribuțiilor, drepturilor și obligațiilor Serviciului Grăniceri.

Din aceste considerente, argumentele Curții de Apel Chișinău privind faptul că Inspectoratul de Poliție Edineț la întocmirea certificatului sus enunțat, nu a ținut cont de faptul că Igor Iachimov nu a activat în cadrul Poliției de Frontieră în perioada respectivă, întrucât aceasta a fost formată la data de 1 iulie 2012, în urma reorganizării Serviciului Grăniceri, transmis în subordinea Ministerului Afacerilor Interne, și este succesorul misiunii, funcțiilor, atribuțiilor, drepturilor și obligațiilor Serviciului Grăniceri, nu pot fi reținute.

Consecință a celor expuse mai sus, instanța de recurs reține ca justă și întemeiată concluzia primei instanțe cu referire la justetea calculului vechimii în muncă de 27 ani 04 luni 03 zile, stabilit reclamantului Igor Iachimov, reflectat în certificatul nr.34/35-1887 din 26 februarie 2021 a Inspectoratului de Poliție Edineț „Cu privire la calcularea vechimii în serviciu pentru stabilirea pensiei – împlinirea vechimii în muncă ce permite dreptul la pensie”, care a ținut cont de rigorile legislației abordate supra și a stabilit corect vechimea în muncă cu avantaje.

Or, Inspectoratul de Poliție Edineț a efectuat calcularea vechimii în muncă cu avantaje a reclamantului prin certificatul nr. 34/35-1887 din 26 februarie 2021, în temeiul ordinului Ministerului Afacerilor Interne nr.96 din 20 martie 2018 cu privire la recunoașterea unor înlesniri pentru stabilirea pensiei

anumitor categorii de funcționari publici cu statut special și militari din cadrul Ministerului Afacerilor Interne care este un act administrativ normativ valabil, producând efectele juridice de rigoare și urmează a fi aplicat corespunzător, iar simplul dezacord formal al Casei Naționale de Asigurări Sociale cu actul administrativ normativ menționat, nu prezintă un temei pentru respingerea cererii.

Mai mult, practica judiciară uniformă care a fost conturată pe cauze similare cu cea dedusă judecării este aptă să confere reclamantului certitudine juridică și securitate în raporturile juridice sub auspiciile art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, precum și siguranța ca în situații asemănătoare atitudinea și tratamentul autorităților publice să fie identică, conduita contrară ar constitui o discriminare inadmisibilă. Cu titlu de principiu, jurisprudența trebuie să fie unitară și constantă, în special la nivelul instanței supreme trebuie evitate deciziile contradictorii și asigurată coerența jurisprudenței (cauza Beian contra României, 2007). Prin urmare, elementele pe care se bazează principiul securității juridice sunt certitudinea și predictibilitatea dreptului. Acestea sunt necesare pentru a menține încrederea legitimă a cetățenilor în activitatea instanțelor. Jurisprudența clară a instanțelor în sensul confirmării pentru alte persoane aflate într-o situație similară cu cea a reclamantei a unui drept prevăzut de legislația națională constituie o speranță legitimă (cauza Weissman contra României, 2006).

Potrivit jurisprudenței constante a Curții Europene a Drepturilor Omului, pensia constituie un drept patrimonial în sensul art. 1 al Protocolului Adițional la Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și se constată o discriminare în sensul articolului 14 dacă lipsește o justificare obiectivă rezonabilă pentru diminuarea patrimoniului reclamantului. Limitarea nejustificată a unui drept recunoscut la pensie specială, nesocotit ulterior, fără a exista o justificare obiectivă și rezonabilă pentru o asemenea îngrijire, constituie o privare de proprietate în sensul art. 1 al Protocolului Adițional nr. 1 la CEDO, dar și o discriminare în sensul art. 1 din Protocolul 12 la Convenție (Buchen contra Cehiei-2006, Gaygusuz c. Austriei-1996).

În acest context, în cauza Stec și alții v. Marea Britanie (decizia de admisibilitate din 06 iulie 2005) Marea Cameră a Curții Europene a statuat, cu valoare de principiu, că atunci când un Stat Parte pune în aplicare o legislație care prevede plata automată a unei prestații sociale – indiferent dacă acordarea acestei prestații depinde sau nu de plata prealabilă a contribuțiilor – această legislație trebuie să fie considerată ca generând un interes patrimonial ce ține de domeniul de aplicare al articolului 1 din Protocolul nr. 1 pentru persoanele care îndeplinesc cerințele sale.

Statele părți la Convenție dispun de o marjă largă de apreciere pentru reglementarea politicii lor sociale. Curtea Europeană a reamintit, în acest sens, că autoritățile naționale sunt, în principiu, cel mai bine plasate pentru a alege mijloacele cele mai adecvate în atingerea scopului stabilirii unui echilibru între cheltuielile și veniturile publice, având în vedere că acestea cunosc nevoile propriei societăți (Terazzi SRL v. Italia, hotărârea din 17 octombrie 2002, § 85, și Wiczorek v. Polonia, hotărârea din 08 decembrie 2009, § 59).

În cazul în care cuantumul unui drept salarial sau unei pensii stabilite este redus sau anulat, această măsură poate constitui o ingerință în exercitarea dreptului de proprietate, care trebuie să fie justificată (a se vedea *mutatis mutandis Rasmussen v. Polonia*, hotărârea din 28 aprilie 2009, § 71).

Prin urmare, alegațiile Casei Naționale de Asigurări Sociale invocate în actele administrative contestate urmează a fi respinse, or, prin lege, aceasta este obligată să recalculeze pensia reclamantului, reieșind din confirmarea prezentată, cu efectuarea recalculărilor din data stabilirii pensiei.

Aceasta deoarece achitarea unei pensii mai mici este imputabilă conduitei autorității publice, dar nicidecum comportamentului reclamantului. În caz contrar, respingerea acestei cerințe va duce la încălcarea dreptului de proprietate al reclamantului asupra părții de pensie neprimată, fapt ce ar încălca atât un drept constituțional, cât și ar contraveni practicii judiciare naționale și principiilor CEDO.

Astfel, în condițiile în care s-a constatat cu certitudine că reclamantul este în drept să beneficieze de pensie în legătură cu calcularea vechimii în muncă reieșind din informația cuprinsă în certificatul Inspectoratului de Poliție Edineț nr. nr.34/35-1887 din 26 februarie 2021, fondul just a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale de a emite actul administrativ individual favorabil, prin care să-i stabilească și să-i achite lui Igor Iachimov pensia pentru vechime în muncă în baza certificatului eliberat de Inspectoratul de Poliție Edineț nr.34/35-1887 din 26 februarie 2021.

În corespundere cu art. 82 din Codul de procedura civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat și din cheltuieli de judecare a cauzei.

Iar potrivit art. 90 lit. i) din Codul de procedură civilă, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte cheltuielile de asistență juridică.

Astfel, din materialele cauzei se constată cu certitudine că, pe parcursul judecării cauzei respective în instanța de fond, reclamantul Igor Iachimov a fost reprezentat de către avocatul Irina Raducan, iar pentru serviciile acestuia, i-a achitat suma de 3000 lei pentru acordarea asistenței juridice în fond (f.d.49), sumă care prin prisma prevederilor art. 96 alin. (1)-(1¹) din Codul de procedură civilă, corect a fost încasată de prima instanță din contul pârâtei Casa Națională de Asigurări Sociale în beneficiul lui Igor Iachimov.

Referitor la pretenția invocată în acțiune privind încasarea prejudiciului moral în mărime de 100 000 lei, aceasta corect a fost respinsă, or, prin prisma art. 60 alin. (3) din Codul administrative, care prevede că în cazul depunerii cererii privind acordarea despăgubirilor pentru prejudiciul cauzat prin emiterea unui act administrativ individual sau normativ ilegal, termenul general începe să curgă din data în care hotărârea instanței de judecată prin care s-a anulat actul administrativ ilegal a rămas definitivă. Dacă autoritatea publică a anulat un act administrativ ilegal, termenul general începe să curgă din data în care decizia cu privire la anularea actului administrativ ilegal a rămas incontestabilă, reclamantul nu a probat existența unei hotărâri a instanței de judecată rămasă definitivă prin care s-a anulat actul administrativ ilegal emis de autoritatea publică pârâtă.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că hotărârea primei instanțe este legală și întemeiată, iar decizia instanței de apel a fost emisă cu aprecierea greșită a probelor, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa decizia din 17 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău și de a menține hotărârea din 3 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

În conformitate cu 248 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul depus de Igor Iachimov.

Se casează integral decizia din 17 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău și se emite o nouă decizie, prin care se menține hotărârea din 3 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, în cauza de contencios administrativ, la acțiunea depusă de Igor Iachimov împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind anularea actelor administrative individuale defavorabile, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil, de stabilire a pensiei pentru vechime în muncă și repararea prejudiciului moral.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Ala Cobăneanu

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

Aliona Miron